

БРОЈ 10 ЛЕПТА

„Народ“ излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у ул. Леонтос-ту-Софу бр. 13.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Булгароктон бр. 59.

Главни уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ

СРПСКИ НАРОД

Г. др Р. А. Рајс, уважени научник и професор лозанског универзитета, упутио нам је овај чланак :

Овај светски рат на нео је многим зла, али ниједан народ није у њему толико претрпео колико Срби. Српски народ окусио је све горчине, њега су задесиле све жалости, и ни од чега није био поштеђен. Али је ово страшно искушење било потребно. То је било искушење над искушењима каква могу само јаки и добри народи да доживе и да преживе као победиоци. Несреће овога великог рата још боље су прекалиле душу Срба и овај народ дивних сељака најзад ће заузети у свету место на које је стекао право. Јер, пре овог великог покоља његов положај није био завидан. Клеветана, опадана, бачана у блато од стране оних који јој пакостише, Србија, одвише скромна и донекле неокретна, стидљиво је тражила пријатеље који би је могли разумети. Али она је била сувише мала, сувише „сељачка“, премало гиздава да би њене жалбе могли чути још мање разумети они, који ведре и облаче јавним мишљењем. Она није имала ни постаме-нат класичне историје као Грчка. Мало, врло мало је било људи који су знали да тамо доле

на Балкану има један народ несрећан али достојан сваког поштовања. Ја сам један од тих људи, и дичим се тим.

И плану велики рат. Мала Србија зачуди цео свет, и саме непријатеље, својим јунаштвом, својом верношћу и својом истрајношћу. Њена дубока несрећа донесе јој узвишено задовољење да најзад добије место које јој припада међу народима. Да, свет је био запрепашћен кад нађе у једном народу толико опаданом толике врлине. И он ће се знати послужити овим сазнањем кад дође време разматувања.

Хоћете ли, пријатељи Срби, да заједно испитамо ваше врлине због којих вас данас воле сви поштени људи? Да, хоћете, и колико вас ја познајем, ви велите да као ваш пријатељ, који је за време ова три рата постао мало и ваш земљак, треба да будем искрен и да кажем све што мислим.

Добро, знам и почећу тиме што ћу вам најпре рећи да и ви, као и остали народи, имате и својих мана којих би се требало отрести. Ви често бркате партијску политику с правом народном по-

литиком. Сеоски звоник вам кад-када смета да видите дивну земљу што се простире иза њега.

Али ове ђете мане ви одбацити, уверен сам, јер ви сте народ сељака, поносит и добар, који још није искварен додиром с бучном и често нечасном гомилом великих вароши. Сачувајте карактер земље сељака јер сељак, биће природе, вазда је био чувар поштења. А ваш је сељак међу првима на свету. Ја сам га посматрао пажљиво за ове три године рата и несреће, а врлине народа најбоље се показују у несрећи.

Не говорим ја о јунаштву и о ратничкој вештини његовој. Цео свет то већ зна и вама мора да је мало и додијало увек слушати о јунаштву. Хоћу да расчланим душу вашег сељака који је представник вашег народа. Ова душа је дивна у њеној племенитости и љубави ка ближњем. Све великодушне идеје наћи ће одзива у њој и то с једном неочекиваном милоштом и наивношћу. Велики и снажни делија има душу чедног детета. Видео сам га често у борби. Био је неустрашим и није штедио непријатеља. Али чим би га разоружао, он није у њему више видео ништа друго до бедника који има жену и децу, као и он сам, далеко негде у њиховој малој

сеоској кућици. Његов гњев би се изгубио да учини места великој љубави ка ближњему, и он би делио и последњу кору леба са својим противником. Ево шта сам чуо на висовима Чука, за време великих прошлосењих борби, из уста једног вашег војника. Враћао сам се са штабом из борбе у бивак. Било је с нама и страних официра, који су се чудили како ваши војници разговарају пријатељски с немачким заробљеницима и деле им леб и цигарете. Један од ваших официра мало дирнут примедбом странаца замери војницима. «Зар не видиш» одговори му благо један војник, прави цин могао би вола оборити «то су сама деца, али нису криви за рат. И они имају мајке што жале за њима.»

У овим речима се огледа сва душа вашег сељака. С дубоким смислом за праведно он не допушта никад да буде заслепљен гњевом или осветом. Он је одмах схватио да се не може окривити сваки непријатељ лично за погрешке и за злочинства неколиких личности на високим положајима. Инстиктивно, он је одвојио оне што управљају од оних што представљају само средство у рукама првих... Справедљивост у суђењу и осетљивост срца, ево двеју величанствених врлина вашег сељака

које га чине једним од првих на свету и које вам обезбеђују будућност. Ево још двеју које излазе из искуства у несрећи, што вам судба тако обилно подари, а што је од њега направило право љубавника правде и слободе и право демократу.

Да ли треба још да вас потсетим на дивни дар надања којим је ваш сељак тако обдарен? Ова способност моћи надања, која је учинила да се ваш народ одржи кроз дуге векове робовања и подјармљености и која вас надахну да издржите одступање кроз Албанију — подвиг је највеће славе.

Пријатељи Срби, сачувајте ову моћ надања, сачувајте великодушност и љубав ка ближњему вашег сељака, останите прости синови ваше земље нарочито Богом благословене и бићете један од најјачих и најомиљенијих народа света.

Р. А. Рајс.

ЗВЕЗДИЦЕ

Каже ми мој уредник, да су му неки добро намерни људи замерили, па чак тражили и неке намере у томе, што није јуче објављен опширан извештај о значајном доручку, који је био у Лондону, на коме је био г. Пашић и где је Србија, у говорима највећих људи у Енглеској, доживела велику част. Извештај о то-

СЛОБОДИ

Слободо, кћери великога неба,
На заставама понесмо те собом!
И понели смо само комад хлеба,
А колевке смо оставили с гробом.

С тобом смо ишли путевима славе,
Купани стократ огњем и железом,
Не знамо више за смрт ни за страве,
Ступајућ кроз смрт, дајемо је резом...

Ал док дубоке, мрачне боре чела
Са ликом нашим ко од туча тавним,
Причају мирно наша мушка дела,
Душа нам чезне за данима давним.

Душа је наша распета од бола,
Скрхана срца за срушена гизда,
Надом нам поста наша земља гола
И среће наше угашена звезда.

И сад узалуд ми стојимо прави,
У нама један цео свет је мино,
Те смо увек исти — и мртви и здрави —
Ко утвр што је усуд у свет вино,

И као утвар што блуди без смера,
Распете душе и срца крвава
— Као свог Бога напуштена вера, —
Тражимо ми свет што не васкрсава...

Слободо, кћери великога неба,
На заставама носимо те собом!
И осим тебе ништа нам не треба
До поравњена огњишта са гробом.

И сад у тами живота и смрти,
У борби за света права наше крви,
Ти нам кроз вео мачева тргнути
Сјајни као симбол потоњи и први.

Љ. Д.

МОЈ САТ

Поучна прича од Марка Твена

Мој лепо нови сат радио је 18 месеца не одмичући нити заостајући, без икаквог поремећаја ма у ком делу свога механизма. Најзад сам почео да га сматрам за непогрешног, а његов састав и анатомију за вечите. Али једног дана,

једне ноћи управо, испустих га. То ме је ожалостило, као да сам предвиђао, да ће отуд проићи каква несрећа. При свем том, најзад сам се уморио и одагнао своје предра суде и слутње. Ради веће сигурности однесох га ипак глав-

ном часовничару, да га регулише. Шеф радње узме га у своје руке и пажљиво га разгледа. Онда рече: »Задоцњава четири минута. Треба регулатор померити унапред«. Покушах да га у том спремим, да га обавестим да мој сат савршено ради. Аја!

Сви људски напори беху слаби да докажу, да мој сат не иде четири минута у одоцњењу, и регулатор се морао померити унапред. И тако, док сам ја цупкао око њега од узнемирења и молио га да остави мој сироти сат на миру, он хладно и мирно, изврши срамно дело. Мој сат наравно поче да узмиче. Сваки дан је све више узмичао. У току од једне недеље доби бесну грозницу, и његов се пулс попе на 150 удара у минуто — у хладу. После два месеца — сат је показивао и дане и месеце — он је био далеко за собом оставио све варошке хронометре и измакао је ка-

ме, међутим, донели су други листови. Ја бих одговорио сасвим просто: Почетници смо, нисмо богати и зато не можемо да плаћамо тако дугачке телеграме из Лондона!...

Гаргантуа

ДНЕВНА ПОЛИТИКА

Солун, 29. јула

Савезничка конференција у Лондону завршена је исто онако као у Паризу, исто онако брзо, и исто онако лаконски се јавља о резултатима, који су се постигли на њој: они су повољни. — Судити о стварима, којима су се бавиле ове две конференције, не може се без података: чак је и званично јављено да ће се цео материјал са ових седница држати у тајности. Ипак се за лондонску конференцију зна, да је поглавито имала да реши балканска питања. Демонстративна појава Лојда Џорџа са г. Сонином и Пашићем симптоматична је а реч краља Ђорџа утешна је за српску ствар.

ЕНГЛЕСКА ВЛАДА

Лондон, 29. јула.

Према једној депеши из Мелбурна, вероватно је да ће г. Хјус, председник аустралиске владе, ускоро дати оставку и доћи да постане члан ратног кабинета британског царства. Сер Роберт Борден, председник канадске владе такође ће ући у ратни кабинет, као и генерал Смотс.

На тај начин ће кондоминијуми доћи до непосредног утицаја на ток послова у царству.

На место г. Хјуса у Аустралији ће доћи за председника владе сер Џон Форест.

МИХАЕЛИС О РАТУ И МИРУ

Цирих, 29. јула.

Канцелар Михаелис је изјавио «Последњим Држђанским Новостима»:

«Ми ћемо и даље чинити напоре, да дођемо до мира, али више нећемо падати у прошле погрешке. Ја сам готов да прихватим сваку прилику да закључим частан мир, али су околности често јаче од наших пројеката; нашу политику треба подесити према догађајима.

«Избегавајући сваку нервозност, данас треба убедити наше непријатеље, да Немачка снага није опала и да не могу рачунати на нашу слабост, коју они претпостављају.»

АСКИТ О МИРУ

Лондон, 29. јула

У Доњем Дому, приликом дебате о миру Аскит је рекао о резолуцији Рајхстага за мир, да она нема никакве важности. »Заборавају се околности под којима је ова резолуција изгласана. У Берлину се водила конфузна борба, Једног тренутка изгледало је да ће победити присталице умереније политике, али су дошли војнички шефови и успели су да уклоне канцелара, коме је, само на неколико дана пре тога Кајзер изражавао крајње и непоколебљиво поверење.

«Мир је постао највећи интерес човечанства, или под једним врло важним условом: да се тај мир не противи циљевима, које су имали велики народи, кад су ушли у рат и кад га продужују и да, по том миру, не буду узалудне све жртве и патње, заједнички поднесене.

«Ја никако нећу да кажем да је мир немогућан, али по ономе, што се догађа у Берлину, ја не видим, да смо се, што се практичне стране тиче, ни мало приближили ци-

љевима и тежњама савезника.»

«Ја сам задовољан, кад се узима највише колико је могуће из сваке прилике, која се појави. Али је немогуће наћи речи, којима се довољно јасно може показати, да се овде не тиче једног владиног посла већ посла народа и да владе не могу интервенисати, осим само као аутентични тумачи народа».

МИЛОСТ НА СИЛУ

Рим, 29 јула.

Дописник „Штампе“ јавља из папских кругова: у Ватикану се много говори о вестима, које су стигле из Беча а односе се на политичка помиловања. Према тим вестима биће ускоро објављена велика листа помилваних личности. Ово помиловање обухватиће све оне политичке кривце, који су осуђени до две године затвора. Међу њима има врло велики број Италијана иредентиста.

„ЦАРСКИ“

Цирих, 29 јула.

Према берлинским листовима вођа социјалистичке већине Шајдеман, говорећи о будућности Немачке, изјавио је:

«Кад је избила катастрофа 1914 ми, као социјал-демо-

крати нисмо могли напустити свој народ. Ми би учинили злочин, да нисмо вотирали ратни кредит, већ да смо чекали да Руси и Французи продру у Немачку.

„Наш је циљ рата заштита Немачке и будућности немачког народа. Догод наши противници одбијају погодан мир, ми социјалдемократи бићемо с државом, тражећи у будуће једну царску владу, која ће стајати на терену, одређеном последњом одлуком Рајхстага, а нарочито на терену резолуције, која се односи на мир.

Што се тиче изгледа за мир, ми смо уверења, да наши непријатељи не треба да се надају да ће нас моћи уништити. Ипак, док се Русија бори, ми се морамо бранити, али ми ни мало не желимо да у ништимемо дело руске револуције“.

ЕКОНОМСКИ ПРЕГЛЕД

Жене агрономи

Француски министар народне привреде решио је да од почетка школске године 1918 и женске могу бити примљене у «Institut national agronomique» као редовне ученице, под истим условима као и мушкарци, т. ј. путем конкурса.

На тај начин добија се нов извор квалификоване радне снаге за земљорад.

Општи Одбор за шуму

Саме ратне прилике чине да је употреба дрвета у времену док траје рат потпуно нерационална. Нарочито у пределима у којима се води борба, немогуће је водити строга рачуна о свима условима рационалне експлоатације. Но ипак при том чине се сви могући напори да се рационална експлоатација изведе што потпуније.

У Француској је декретом установљен нарочити одбор за шуму, чији је рад ограничен само на време док траје рат и чији је задатак да се бави питањем експлоатације, трговине и индустрије дрвета. Овај одбор има да одреди, централне, координишне и контролне државну и приватну потребу. Он има да се стара, да се све потребе у дрвима задовоље на начин како то најбоље одговара државном интересу; он има да води рачуна да се употреба шуме врши рационално, да води надзор над извозом и фабрикацијом дрвета и да, на случај потребе, купује у иностранству дрва за домаћу потребу.

На ослобођеном делу наше територије води рачуна о рационалној употреби дрвета нарочито одређени шумар.

КРАТКЕ ДЕПЕШЕ

Атина. — Цар Карло отпутовао је на фронт у источној Галицији да прати операције и да се захвали командантима и трупама.

Цирих. — Кајзер се нала-

лендару за нешто више од 13 дана. Био је већ у новембру, уживајући у дражима снега, а ни октобар још не беше рекао збогом. Све сам раније плаћао своју кирију, — своје дугове — ствар је постајала несносна.

Морадох да га носим другом сајдији, да га поново регулише. Овај ме упита, да ли је мој сат већ оправљен. Рекох, да не, да није било потребе. Он ме погледа са злурадим осмејком, и одма отвори сат. Потом намести на око неку ђаволску дрвену справу, погледа у унутрашност механизма. «Сат се мора безусловно очистити и подмазати, потом ћемо га дотерати. Можете се вратити после 8 дана!» Пошто је био очишћен, подмазан, затим дотеран, мој је сат почео да ради полако, као звоно кад звони у дугачким и правилним размацима. Почех да губим возове, да

задоцњавам у својим плаћањима. Пропуштам време својих састанака. Мој сат ми љубазно продужаваше за два до три дана рокове плаћања, а по том ме остављаше да се љутим. Полако се навикавах да живим јучерашњицу, по том прекјучерашњицу, и т. д. и мало по мало почех да примећујем, да сам остао усамљен дуж прошле недеље, док је жив свет ишчезавао моме оку. Учини ми се да осећам у дну душе, да ми се рађа симпатија за мумију у музеуму, и живу жељу да одем да се с њом разговарам о последњим новостима. Морадох опет отићи једном сајдији.

Овај бедник растави мој сат у парам-парче, на моје очи, и изјави ми свечано, да је цилиндар «надувен». Обећа да ће у року од три дана успети да га сведе на нормални дијаметар. После те оправке сат добро означаваше «сред-

ње» време, али је тврдоглаво одбијао да ма који други податак да. Пола дана стално је хркао, лајао, крчао; кијао је и дувао снажно, тако, да ми је ометао мисли — тако, да у целој околини није било сата, који би се могао с њим мерити. Али остатак времена успављивао се је, задоцњавао забављајући се у путу, док га сви остали сатови, које је био оставио за собом, не стигну. Тако да најзад, на крају двадесет четри часа, у очима једног непристрасног судије, изгледало је да је тачно у одређеном року стигао где треба. Али средњи гачан ход само је полуврлина код једног сата; зато се решим да га носим код новог сајдије.

Од њега дознадох да је котва сломијена. Изразих радост, што није ништа озбиљније. Право да кажем, нисам имао ни појма, шта је то могло бити «котва», али нисам хтео

да један непознати увиди моје незнање. Он оправди сат, али тад несрећник изгуби с једне стране, што је добио с друге. Почео би да ради па би се наједном зауставио, па би опет прорадио и опет стао, не брићући се ни мало да ли иде како треба. И сваки час би се трзао, као пушка кад се опали. Неко време подметао сам памука према грудима, али сам, најзад, морао отићи код другог сајдије. Овај га расклопи, као што су то већ и други чинили, па лупом разгледа делове. По прегледу рече: »Имаћемо тешкоћа са регулатором«. Врати регулатор на своје место и поштено очисти сат. Од тада је ишао врло добро, осим што су се сваких десет минута сказаљке укрштале као краци на макамама и показивале одлучну намеру да иду заједно. Ни највећи филозоф на свету не би могао да зна које је доба, са таквим

сатом. Поново сам морао да потражим лека тако очајном стању.

Сад је стакло на сату било покварено, па је сметала сказаљкама да иду, како треба. А требало је оправити и много точкића. Сајдија све то учини најбоље и онда ми је сат ишао изузетно добро. Само би свако пола дана, кад тачно покаже сат, наједном почели да се окрећу сви делови у сату и да зује као рој чела. Сказаљке би онда, за утакмицу, журнуле у круг тако брзо, да ми је немогуће било разликовати; једва ако се могло опасити нешто налик на фину паукову мрежу. Сат сврши своје двадесет и четири сата за шест или седам минута и онда стане.

Одем, бесан, код последњег сајдије и пажљиво сам га гледао док га је расклапао. Спремао сам се да га озбиљно узмем на испит, јер је ствар већ

на фронту и креће се са војском генерала графа Ботмера. Он је поздравео немачке и турске трупе, које су се истакле у последњим борбама.

Петроград. — Многостакнутих револуционарних личности објавили су један ватрен апел, позивајући све грађане, да се саберу око провизорне владе, да би спасли земљу и револуцију.

Париз. — Према једном те-

леграму из Вашингтона, Сенат је са 65 против 20 гласова изгласао једну наредбу, по којој се забрањује алкохол у Сједињеним Државама.

Њујорк. — Одобрени су нови аванси Енглеској Француској и то првој 185 и другој 160 милиона долара. Те ће суме послужити за покривање трошкова који су учињени у Америци у току месеца августа.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

Солун, 29. јула.

28. јула није било значајнијих догађаја.

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Извештај од 15 сати. — Французи су продужили напредовање у току ноћи. Француске трупе су заузеле више мајура источно од Биксхута и западно од Лангемарка и запленили неколико митраљеза. — На северу од Сенкантена, Немци су напали у области Фајеа, на фронту од једног километра. Напад је слоњен и одбијен Француском ватром осим на једном месту у центру, где су немци успели да заузму један слаб француски истакнут положај. Северно од Ене, у ноћ је појачано бомбардовање у целом пределу јужно од Алмана и Филена. Око 4 сата Немци су снажно напали Француске положаје од мајура Пантеон до Епин ле Шеврињи. Ефективни од три батаљона, потпомогнути «јуришним трупима», у више махова, покушале су напад на француске линије. На највећем делу нападнутог фронта прецизна француска ватра је зауставила нападе, наневши им врло тешке губитке. Немач-

ки елементи, који су били успели да продру у један француски ров, побијени су и заробљени, после борбе прса у прса, при којој су француски војници показали најдивнију неустрашимост. Французи су задржали све своје положаје и добили 60 заробљеника. Други немачки покушаји, код Ела, код Шевреа, у области Вокоа, према Авокуру и североисточно од Флиреа такође су пропали под француском ватром. Немци су оставили више заробљеника и претрпели осетне губитке.

Извештај од 23 сата — Северно од Сен Кантена упорна активност двеју артиљерија. Послеподне око три сата два намачка напада између воденице Менше и мајура Сепи одбајени су. Артиљеријска борба је врло јака на фронту Пантеон-Епин ле Шеврињи. Немци, после њиховог јутрошњег крвавог пораза нису вршили нове покушаје. Према причању заробљеника, напад је вођен најбрижљивије како би се повратили положаји, које су им Французи заузели 17 јула. Осим поменутих батаљона, било је још и 9 специјалних немачких трупа за јуриш и два одељења људи за бацање пламена. Укупан број заробљеника које смо добили прелази стотину.

У Шампањи, после артиљеријске припреме, Немци су напали француске ровове источно од Мезон де Шампањ. На два крила французи су одбили све покушаје. На центру, где су нападачи били успели да уђу у француски ров, развила се јака борба, која се свршила у корист Француза. Њихова линија је у потпуности повраћена. На обема обалама Мезе јака артиљеријска ватра.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

У току једног успелог напада источно од Ипра, наше су трупе потпуно заузеле село Вестхок и задобили од непријатеља важне положаје, познате под именом Вестхоски висови. Наша извиђачка одељења ушла су у непријатељске ровове на широком фронту источно од Монши ле Пре, продрли су у њихове заклоне и нанели им врло велике штете.

На више тачака непријатељ је показао озбиљан отпор и његовим трупама нанети су озбиљни губици. Док су наше трупе заузеле непријатељски одбранбени систем, немачки напад је одбијен митраљезском ватром. Заробљено је више војника и запленио 2 митраљеза.

Доцније. — На десном крилу нападаог фронта биле су упорне борбе око платоа, који се налази на путу Ипр-Менен. Напредовали смо на овом сектору. На центру и левом урилу, слоивши непријатељев отпор задобили смо све објективе. Осим Вестока и платоа Бесток, који су сад потпуно у нашим рукама, наше су трупе заузеле и шуму Гленкуру. Непријатељ је претрпео тешке губитке. Имамо 240 заробљеника.

Пет немачких аероплана оборено је, а пет принуђено да се спусти. Два њихова баљона оборена су у пламену а 4 су морала да се спусти оштећени. Наша 4 апарата нема.

ДНЕВНИ ДОГАЂАЈИ

НОВ СОЛУНСКИ ЧАСОПИС

У Солуну ће почети да излази на француском језику часопис „Хебдомас“, који има за циљ да ради на развијању литерарног и уметничког укуса. Први број изаћиће у недељама.

„ХЕРОЈСКА СРБИЈА“

У Паризу излази поодавно «Литерарни Лист» у облику дневних новина. Сваки такав број садржи низ народних литерарних производа разних народа. Последњи број Литерарног Листа под насловом «Херојска Србија» посвећен је нашим народним јунацима. Са лепим укусом у избору и у добром преводу донесене су наше најлепше народне песме: Бој на Косову, Смрт Краљевих Марка, Мали Радојица, Сењанин Тадија, и т. д. и т. д. Уз текст долазе и тумачења историјска и легендарна.

„ПОДВАЛА“

У српском позоришту «Тоша Јовановић» играће се у недељу 30. јула позната пријатна шала Милована Глишића «Подвала». Главне улоге играју г. Петровић и г. Динић.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон. — Савезничка конференција је завршена, после више седница, на којима је била потпуна сагласност у свима питањима. Француску су представљали Рибо, Пенлеве, Тиери, Алберт Тома, генерал Фош и Маржерит, начелник политичког одељења министарства спољних послова енглески представници су: Лојд Џорџ, Бонар Ло, лорд Милнер, лорд Карзон, Едуард Керзон Хендерсон, Балфур, лорд Дерби, генерал Робертсон и лорд Берти;

Италију су заступали: Сонино, Мартино, главни секретар, италијански амбасадор у Лондону и генерал Албричи. Русију: један отпавник позова. — «Тајмс» мисли да се решавало и о конференцији у Штокхолму и да је једногласно решено да се не иде на њу.

Лондон. — Француски министри и Сонино отпутовали су јутрос у Париз. (Р.)

Берн. — Јављају из Беча, да је Пољски Клуб коначно одбио да учествује у парламентарном кабинету. Ситуација се тешко може решити. Пољски Клуб и даље остаје центар агитације Словена (Р.)

Амстердам. — Чује се да је Липкнехт на самрти у затвору.

Отава. — Сенат у Канади изгласао је дефинитивно закон, по ком ће до јесени бити регрутовано сто хиљада људи.

Цирих. — Чернин се очекује у Берлину, где ће се дискутовати питања о општим војничким операцијама аустро-немачким. Р.

Лондон. — Влада испитује могућност да избаци у свом трговачком уговору клаузулу о праву највише повлашћености. — Р.

Базел. — Један царев рескрипт прима оставку Хелферихову као министра унутрашњих дела, али му даје име вице-канцелара пошто га цар одређује за важне мисије. Листови држе, да ће бити постављен на чело комисије, која је одређена да отпочне прелиминарне радове за будући уговор мира. Р.

Рим. Ноћу између среде и четвртка јаке италијанске ваздушне ескадриле бомбардовале су поново војне објекте у Пуљу. По светај ноћи јасно се могла разликовати флота и арсенал, на које је бацила осам тона експлозива. Одбивши напад непријатељских хидроплана наши су се апарати вратили у своје базе.

ПИСМА ИЗ СРБИЈЕ

У војној пошти Врховне Команде налазе се писма и карте из Србије за ова лица:

Михајло Вельковић-Ђурђевић од Десанке, Мице из Осипаонице.

Драгутин, Маринко Гегин од мајке Савете и бабе Миље.

Живота В. Милорадовић од Станимира Левиног и Десанке из Осипаонице.

Стојко Јовановић од жене Руже из Осипаонице.

Живојин В. Маринковић од Васе из Осипаонице.

Драго Ж. Марковић колар од жене Станке из Осипаонице.

Угрин С. Живојиновић од ћерке Десанке из Осипаонице.

Богдан и Живан Игњатовић од оца Животе из Осипаонице.

Михајло Ђ. Кузмановић од Ђуре из Осипаонице.

Светозар Т. Ђорђевић из Лугавине од Маре.

Стеван Влајић од Руже из Београда.

Сава Васић колар од Ђорђа Ј. Ђорђевића из Паланке.

Чедомир Вучковић од Стеване из Н. Адибеговца.

Костантин Симић од Стане Јевтић из Лознице.

Станислав Вельковић од Војислава Томића из Лозовика.

Сава Весовић од Живане из Обилићева.

Светислав Вујовић скретничар од Ангелине Лојанице из Београда.

Станко Вукадиновић од маме и Ленке.

Светозар Васић од Милице из Београда.

Секула Вуличевић од Вићентија из Чачка.

Станоје Вельковић од Каће из Београда.

Станимир Вилимовић од Миљеве из Цастановца.

Сретен Вујовић од Јулке из Чачка. — Ковиле —

Добросав Павловић скретничар од Миљеве Вунић.

Новица Б. Вукотић од Петра Николића из Цетиња.

Ненад Васовић од Јелене из Крагујевца.

Радомир Веселиновић од Ђорђа из Жежевице.

Радомир Вучковић од Милорада Унуковића из Ужича.

Радомир Вучинић од Јаблана Ђурђевића из Крушевца.

Радосав Вагић од Анаце из села Врчине.

Радоје Влајковић од Миљеве из В. Моштанице.

Раденко Виторовић од Миљеве из Трстеника.

Рајић Васовић од Станоја из Љутице, Пожега.

Новица Вуковић од Драгиње Пантић из Шешпина.

Никола Видић од Насије Д. Јанковић из Београда.

Немања Вукићевић од Радована из Осипаонице.

Радисав Бошковић од Живане Димитријевић из Белосавца.

Никола Вулић од Миленије из Лапова.

Радован Настић, од Росе из Саранова.

Ранко Вуловић из Забљања од Софије из Чачка.

Радован Вуковић од Данице Симић из Аранђеловца.

Митован Л. Васић од Душана М. Промитало из Београда.

Коста Вујичић од Савке из Београда.

Радомир В. Васић од Милице Ђ. Илић из Београда.

Радоје Ж. Блајковић од Живке из Велике Моштанице.

Радисав Вујичић од Раветића из Крушевца.

Писма и карте ових лица означена су под бројем 2684 до 2729.

постала озбиљна. Сат сам купио за хиљаду динара а сад ми је, са оправкама, вредео пет шест хиљада динара. Али, наједном, посматрајући га, видех у овом сајдији свог старог познаника, са којим сам већ имао посла и који је способнији да оправља парну машину, него да оправља сат. Зликовац испита све делове сата најбрижљивије и, као и сви други изреће пресуду са истом убедљивошћу: »Много се зноји треба оставити отворен доњи капак«. У место сваког одговора ја га треснем по глави и он умре. Морао сам га саранити о мом трошку.

Покојни мој ујак Вилијан (Бог да му душу прости) увек је говорио да је један коњ добар коњ дотле док — не постане људљив и да је сат дотле добар сат, док не оде сајдијама, који га, својим додиром, омађијају.

СРПСКО ТРГОВАЧКО ДРУШТВО А. Д. СОЛУН

УЛИЦА ПОБЕДА БРОЈ II — НА КЕЈУ ДО БИОСКОПА „ПАТЕ“

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате.

Врши на својој благајни мењање — размену свих новчаних монета по повољним дневним курсевима.

Прима транзитну робу у своје транзитне магацине — антрпоте у Солуну.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно.

У П Р А В А.

СРПСКИ ДУВАН — СРПСКИ ДУВАН КОСТА ЧОМИЋ И ЛЕОН СТАВРИЋ КОД „СРПСКОГ ВОЈНИКА“

ИГЊАТИЈЕВА БР УЛ. 133 (преко пута покр. чарш. до трамв. стан.)

Препоручује своје велико стовариште

*** СРПСКОГ ДУВАНА ***

и циг.-пап. свију врста, које продају по најбољим условима

Поред дувана у радњи се може добити и колонијалне робе као: шећера, кондезованог млека, разних конзерви, и т. д.

Зато се препоручује српским војницима — куририма — да неизоставно сарате у нашу радњу где ће моћи да се снабду свима потребама по најумеренијој цени.

Купцима дувана даје се проценат по погодби.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ

БЕОГРАД

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка, такође и француски и грчки коњак.

Јела чиста српска са свињском машу.

Препоручујући се српској војсци и публици, молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер

РЕСТОРАН „КОЛУМБО“

— СОЛУН —

Улица КОЛУМБО број 13,
— до Главне Нитендантуре.

Препоручује српској војсци, а нарочито онима, који долазе са положаја, своју одличну српску кујну у којој се кувају само српска јела и то на чистој свињској масти.

Увек има врло доброг хладног црног и белог вина. —

За посету моли

ЂУРА ЈОВАНОВИЋ, угоститељ.

СРПСКА КЊИЖАРА М. РАСТИВОЈЕВИЋА УЛИЦА НИКИ 35, — ПОРЕД МОРА

Препоручује српске књиге:

„Лазарица“, народна епопеја у 24 песме, др. 3; „Југославија“ Др. 2.50; „Песме бола и поноса“ Др. 2; „Венеричне болести“ Др. 2.—; „На капији будућности“, превод са француског Др. 1.50; „На помолу“ Др. 1.50; „Руџа“ Др. 1.50; „Божур“ Др. 1.50; „Косово“, нар. песме Др. 1.—; „Сећање на отаџбину“ Др. 1.—; „Ратне песме“ Др. 1.; „Цвеће“ Др. 0.70; „Са српског фронта“ Др. 0.50; „Беседе игумана Методија“ Др. 0.50; „Антихрист“, интересно пророчанство Др. 0.40; „Робовање“ Др. 0.30; „Мишарска победа“ Др. 0.30; „Свеске Тајне прератне организације“; „Српски календари“ 0.40. Речнике Стевовића: у фином повезу од платна српско-француски Др. 6., француско српски Др. 6.—, повезани уједно Др. 10; мали цетни фотографисани у истом повезу српско-француски Др. 3, и француско-српски Др. 3. Граматике Петровића, оригиналне, метода Гаспај-Ото Сауер, српско-енглеске Др. 7, српско-италијанске Др. 7. Учитељ енглеског језика од Ђорђа Петровића, у тврдом повезу Др. 5, а у меком повезу Др. 3. Речник: српско-енглески и енглеско-српски повезан уједно у тврдом повезу, од Луја Кана, Др. 4.50. Речник: за почетнике српско-француски и француско-српски од Серафимовића, Др. 1.50. Дописне карте: са сликама повлачења српске војске кроз Албанију, колекција 8 комада Др. 1. Романи: „Хаџа“ од Сјенкјевића, у српском преводу, Драхма 3.—.

ТАЛИЈАНСКИ МАГАЦИН У УЛИЦИ ФРАНК 32

Отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

— УЛИЦА ФРАНК БР. 32 — СОЛУН —

ЈЕДИНА СРПСКА БЕРБЕРНИЦА ЂУРЕ ПОПОВИЋА У УЛИЦИ КОЛУМБО БР. 18 :: СОЛУН

Препоручује се сваком брату Србину као најсолиднија, како у погледу рада тако и саме чистоће. Посво се обавља брзо и лако по најновијим хигијенским прописима и правилима.

Моли за посету

Ђура Поповић, берберин.

ПРОДАЈА ДУВАНА УЛИЦА АЛЕКСАНДРА ВЕЛИКОГ БРОЈ 4.

У БЛИЗИНИ ХОТЕЛ „ТЕЛЕГРАФ“ И ВОЈНЕ ЗАДРУГЕ

Отворио сам продавницу српског дувана-цигарета и цигар папира, исте продаваћу искључиво српској војсци и српском живљу. Стога скрећем пажњу свима војним куририма, који долазе у Солун ради снабдевања намирницама и дуваном, да изволе посетити моју продавницу ради набавке дувана, где ће добити велики рабат (од 50 до 100 динара 8 од сто, преко 100 динара 10 од сто, преко 500 динара и више по погодби).

У мојој радњи може се вршити промена новца са најповољнијим курсем.

Увек свој своје!

Споштовачем
Риста К. Стајић
трг. из Врање

ФОТОГРАФ МИЛАН КРЧМАРЕВИЋ :: СОЛУН

ХОТЕЛ ПАРИЗ = СОБА БР. 55.

Јавља српској публици да врши СЛИКАЊЕ преко целога дана у хотелској бапти по умереној цени. :: Нарочито се скреће пажња српским војницима, да је сликање на дописним картама врло солидне израде.